

Luonnonkasvimme kiinalaisten lääketieteen valossa

Bertalan Galambosi¹ - Hua Ma,² - Kirsi Jokela¹

¹ MTT, Ympäristötutkimus, Ekologinen tuotanto, Karilantie 2A, 50600 Mikkeli
bertalan.galambosi@mtt.fi, kirsi.jokela@mtt.fi

² Joupinpuisto 7B, 027060 Espoo

Kiinalaisten rohdoskasvien merkitys on tunnettu pitkään ja kiinalaisten rohdoskasvien käyttötaito ja valmis- teet ovat levinneet ympäri maailmaa. Kiinalaiset terveydenhuoltotavat ovat saaneet yhä suurempaa suosiota maailmalla synteettisten lääkkeiden vaihtoehtona. Kiinalaisten rohdoskasvien määrä on valtavan suuri. Vaihtelevien arvioiden mukaan rohdokseksi käytetään lähes 4000 eri lajia kasvi- ja eläinmateriaalia. Myös kiinalaisten rohdoskasvien viljelyä on aloitettu Euroopassa mm. Saksassa ja Unkarissa.

MTT Ekologisessa tuotannossa on vuonna 2000 aloitettu kolmevuotinen tutkimusprojekti, jonka tarkoituk- sena on löytää Suomen viileään ilmastoon sopivia kiinalaisia rohdoskasveja. Projektin yhdessä osassa arvi- oidaan Suomessa kasvavien luonnonkasvien merkitystä perinteisen kiinalaisen lääketieteen (Traditional Chinese Medicin, eli TCM) näkökulmasta.

Selvityksen tarkoitus: Tarkasteluun on otettu 62 suomalaista luonnonkasvia, joista määritellään lajien roh- doksi käytettyjä kasvinosia, niiden vaikutusta ja käyttöaluetta TCM-lääkinnässä. Selvityksen jälkeen pyri- tään arvioimaan tärkeimpien lajien keruu- ja viljelymahdollisuuksia Suomessa siinä tarkoituksessa, että tie- toja voidaan hyödyntää rohdoskasviraaka-aineen tuotannossa.

Posterissa esitellään meneillään olevasta työstä muutamia esimerkkejä:

Tärkeitä rohdoskasveja:	Ketoneilikka	<i>Dianthus delthoides</i>
	Maarianverijuuri	<i>Agrimonia eupatoria</i>
	Niittyhumala	<i>Prunella vulgaris</i>
	Piharatamo	<i>Plantago major (P. asiatica)</i>
	Pihatatar	<i>Polygonum aviculare</i>
	Inula britannica	<i>Vanukehirvenjuuri</i>
Keskimääräisiä:	Lehtotakiainen	<i>Arctium lappa</i>
	Sudenmarja	<i>Paris quadrifolia</i>
Vähemmän merkittäviä:	Hapro	<i>Oxyria digyna</i>
	Kannusruoho	<i>Linaria vulgaris</i>
	Ketohanhikki	<i>Potentilla anserina</i>
	Maitohorsma	<i>Epilobium angustifolium</i>
	Sepiväpeippi	<i>Lamium amplexicaule</i>

Esimerkkejä käytöstä:

Niittyhumala:

Käytetty osa: kukkivat tähkät kuivattuna

Vaikutus: laskee verenpainetta, antibioottinen

Käyttöalue: verenpainesairauksien hoitoon, bakteerien aiheuttaman ripulin hoitoon, maksatulehduksen hoitoon.

Pihatatar:

Käytetty osa: koko kasvi tuoreena tai kuivattuna

Vaikutus: lisää virtsaneritystä, laskee verenpainetta, antibioottinen

Käyttöalue: virtsatie- ja eturauhastulehduksen, turvotusten sekä kurkkukivun ja yskän hoitoon.